2024/2283

10.10.2024

RESOLUCIJA EVROPSKEGA PARLAMENTA (EU) 2024/2283

z dne 11. aprila 2024

s pripombami, ki so del sklepa o razrešnici glede izvrševanja proračuna Evropske agencije za kemikalije za proračunsko leto 2022

EVROPSKI PARLAMENT,

— ob upoštevanju sklepa o razrešnici glede izvrševanja proračuna Evropske agencije za kemikalije za proračunsko leto 2022,

— ob upoštevanju člena 100 in Priloge V Poslovnika,

— ob upoštevanju mnenja Odbora za okolje, javno zdravje in varnost hrane,

— ob upoštevanju poročila Odbora za proračunski nadzor (A9-0135/2024),

A. ker je na podlagi poročila o prihodkih in odhodkih ([1]) Evropske agencije za kemikalije (v nadaljnjem besedilu: agencija) njen proračun v proračunskem letu 2022 znašal 114 777 691 EUR, kar je 5,83 % več kot leta 2021; ker se proračun agencije napaja predvsem iz dveh virov prihodkov, in sicer iz pobranih pristojbin in prispevkov iz splošnega proračuna Unije;

B. ker Računsko sodišče v poročilu o zaključnem računu agencije za proračunsko leto 2022 (v nadaljnjem besedilu: poročilo Računskega sodišča) navaja, da je prejelo razumno zagotovilo o zanesljivosti računovodskih izkazov agencije ter o zakonitosti in pravilnosti z njimi povezanih transakcij;

C. ker v zvezi z javnimi naročili agencije za leto 2022 niso bile sporočene nobene težave, zaradi katerih bi bili potrebni popravni ukrepi, in ker ni tekočih ali zapadlih popravnih ukrepov iz revizij in ocen iz prejšnjih let;

D. ker v zvezi s sistemi notranjega nadzora v agenciji za leto 2022 niso bile sporočene nobene težave, zaradi katerih bi bili potrebni popravni ukrepi, in ker ni tekočih ali zapadlih popravnih ukrepov iz revizij in ocen iz prejšnjih let;

Upravljanje proračuna in finančno poslovodenje

1. z zadovoljstvom ugotavlja, da je zaradi proračunskega spremljanja v proračunskem letu 2022 stopnja izvrševanja sredstev za prevzem obveznosti v tekočem letu dosegla 98,61 %, kar je nekoliko (0,23 %) manj kot v letu 2021, in da je stopnja izvrševanja sredstev za plačila znašala 85,06 %, kar je 1,17 % več kot v letu 2021;

2. želi spomniti, da se agencija financira s pristojbinami, ki jih plačuje industrija, in z izravnalnim prispevkom EU v skladu z Uredbo (ES) št. 1907/2006 Evropskega parlamenta in Sveta ([2]), Uredbo (ES) št. 1272/2008 Evropskega parlamenta in Sveta ([3]) in Uredbo (EU) št. 528/2012 Evropskega parlamenta in Sveta ([4]); poudarja, da so pristojbine enkratne narave in odvisne od strateških odločitev akterjev v kemični industriji, zato obstaja velika negotovost glede njihove višine in datumov plačila; želi spomniti, da je Komisija leta 2020 obljubila predlog za boljše upravljanje agencije in bolj vzdržen model njenega financiranja; vztraja, da bi ga morala Komisija nemudoma predložiti;

3. z zadovoljstvom ugotavlja, da so se leta 2022 prvič po končnem roku za registracijo, ki je bil v skladu z Uredbo (ES) št. 1907/2006 leta 2018, prihodki agencije od pristojbin povečali, odvisnost od Unije za financiranje njenega poslovanja pa se je nekoliko zmanjšala;

([1]) UL C 453, 29.11.2022, str. 39.
([2]) Uredba (ES) št. 1907/2006 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. decembra 2006 o registraciji, evalvaciji, avtorizaciji in omejevanju kemikalij (REACH) ter o ustanovitvi Evropske agencije za kemikalije in o spremembi Direktive 1999/45/ES ter o razveljavitvi Uredbe Sveta (EGS) št. 793/93 in Uredbe Komisije (ES) št. 1488/94 ter Direktive Sveta 76/769/EGS in direktiv Komisije 91/155/EGS, 93/67/EGS, 93/105/ES in 2000/21/ES (UL L 396, 30.12.2006, str. 1).
([3]) Uredba (ES) št. 1272/2008 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. decembra 2008 o razvrščanju, označevanju in pakiranju snovi ter zmesi, o spremembi in razveljavitvi direktiv 67/548/EGS in 1999/45/ES ter spremembi Uredbe (ES) št. 1907/2006 (UL L 353, 31.12.2008, str. 1).
([4]) Uredba (EU) št. 528/2012 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. maja 2012 o dostopnosti na trgu in uporabi biocidnih proizvodov (UL L 167, 27.6.2012, str. 1).

Uspešnost

4. ugotavlja, da je agencija gonilna sila pri izvajanju zakonodaje Unije o kemikalijah, njen cilj pa je varovati javno zdravje in okolje ter spodbujati inovacije in konkurenčnost; je seznanjen, da agencija zbira, ocenjuje in razširja informacije o kemikalijah, podjetjem pomaga pri spoštovanju zakonodaje in spodbuja varno uporabo kemikalij;

5. ugotavlja, da je agencija udejanjila 93 % delovnega programa ter uresničila 151 od 162 posebnih ukrepov in rezultatov, načrtovanih za leto 2022, pri čemer osem ukrepov še vedno poteka, kot je bilo predvideno; poleg tega ugotavlja, da bi bil za tri ukrepe, ki niso zaključeni, potreben prispevek držav članic ali pa bi jih bilo treba razvrstiti med manj prednostne;

6. ugotavlja, da se je agencija osredotočila na svoje osrednje naloge in na podporo Komisiji pri izvajanju trajnostne strategije za kemikalije v skladu z usmeritvijo, ki jo je upravni odbor določil v strateškem načrtu za obdobje 2019–2023 in v pregledu leta 2021;

7. opozarja na nekatere izzive za agencijo v letu 2022, na primer na neučinkovit sistem odobritve, odkrit leta 2021, porast števila vlog za šestvalentni krom, ki naj bi se nadaljeval tudi v letu 2023 in zaradi katerega se je zmanjšala zmogljivost znanstvenih odborov za pripravo mnenj, pa tudi premajhno število izkušenih članov; ugotavlja tudi, da so države članice predložile le malo osnutkov poročil o oceni biocidnih aktivnih snovi, zaradi česar bodo ocene le stežka dokončane do konca leta 2024, kot je določeno v Uredbi (EU) št. 528/2012, in poudarja, da je agencija v skladu z akcijskim načrtom za aktivne snovi v zadnjih letih skušala pomagati državam članicam pri doseganju nadaljnjega napredka;

8. pozdravlja dejavnosti agencije, ki spodbujajo alternative testiranju na živalih, in ukrepe, sprejete za povečanje učinkovitosti in prepoznavnosti tega dela;

Učinkovitost in izboljšave

9. izreka pohvalo agenciji za strategijo za večjo učinkovitost, katere namen je doseči dodano vrednost z upravljanjem, temelječem na uspešnosti, pa tudi za razvoj novih orodij za načrtovanje in poročanje, ki so uporabniku prijaznejša, zmogljivejša in prihranijo čas vsem njenim zaposlenim; ugotavlja, da so bili vsi vidiki poročanja revidirani, da bi bili bolje usklajeni z delovnim programom agencije in da bi bili cilji agencije in cilji posameznih uslužbencev tesneje povezani;

10. ugotavlja, da je agencija leta 2022 začela optimizirati infrastrukturne zmogljivosti, da bi čim bolj zmanjšala morebitne presežne zmogljivosti v infrastrukturi IT, in da rezultati iz druge polovice leta kažejo, da ji je uspelo uporabo te infrastrukture (tako procesorjev (CPU) kot pomnilnika (RAM)) zmanjšati za približno 25 %; pozdravlja optimizacijo in spodbuja agencijo, naj si še naprej prizadeva v tej smeri;

11. ugotavlja, da agencija službo za notranjo revizijo še naprej deli z Agencijo EU za vesoljski program (nekdanja Agencija za evropski globalni satelitski navigacijski sistem); je seznanjen, da z Evropsko agencijo za varnost hrane (EFSA) vzdržuje redne stike na delovni in višji vodstveni ravni in da se možnosti sodelovanja redno ocenjujejo (s podrobnim pregledom delovnih programov) ter izkoriščajo;

12. ugotavlja tudi, da je agencija še naprej strateško sodelovala z agencijo EFSA in ji je omogočila uporabo oblike podatkov IUCLID kot storitve v oblaku, saj jo agencija EFSA potrebuje za delo v zvezi z Uredbo (ES) št. 1107/2009 Evropskega parlamenta in Sveta ([5]), in da je bila tako dosežena ekonomija obsega zaradi izkoristka obstoječih platform IT;

13. poudarja, kako pomembno je izboljšati digitalizacijo agencije, ko gre za notranje delovanje in upravljanje, pa tudi za hitrejšo digitalizacijo postopkov; poudarja, da mora biti agencija na tem področju še naprej proaktivna, da bi preprečili digitalno vrzel med agencijami; opozarja pa, da je treba sprejeti vse potrebne varnostne ukrepe, da bi preprečili tveganje za spletno varnost obdelanih informacij; vztraja, da je treba okrepiti ukrepe proti kibernetskim napadom ali poskusom infiltracije, zlasti tistim, ki izvirajo iz Rusije ali Kitajske;

([5]) Uredba (ES) št. 1107/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. oktobra 2009 o dajanju fitofarmacevtskih sredstev v promet in razveljavitvi direktiv Sveta 79/117/EGS in 91/414/EGS (UL L 309, 24.11.2009, str. 1).

14. ceni, da je agencija v sodelovanju z agencijo EFSA sprejela ukrepe za spodbujanje načela „ena snov, ena ocena“ za večjo skladnost pri oceni nevarnosti in tveganja aktivnih snovi;

Kadrovska politika

15. ugotavlja, da je bil kadrovski načrt na dan 31. decembra 2022 uresničen 98,07-odstotno, saj je bilo zaposlenih 458 od 467 začasnih uslužbencev, odobrenih v proračunu Unije (enako število odobrenih delovnih mest kot leta 2021); ugotavlja, da je za agencijo v letu 2022 delalo tudi 128 pogodbenih uslužbencev, 48 agencijskih delavcev, pet svetovalcev in dva napotena nacionalna strokovnjaka;

16. želi spomniti, kako pomembno je poskrbeti za uravnoteženo zastopanost spolov med zaposlenimi, in v zvezi s tem pozdravlja, da je agencija med drugimi ukrepi za vključevanje začela izvajati akcijski načrt za uresničitev ciljev iz listine o raznolikosti in vključevanju, ki jo je sprejela leta 2022, da bi dosegla uravnoteženo zastopanost spolov v vodstvu; poziva agencijo, naj organu za podelitev razrešnice poroča o izvajanju tega akcijskega načrta; priznava, da je za uspeh pri tem potreben čas; ugotavlja pa, da se je ravnotežje spolov na višjih in srednjih vodstvenih položajih agencije nekoliko izboljšalo, saj so 76 % delovnih mest zasedali moški (82 % leta 2021), 24 % pa ženske (18 % leta 2021); ugotavlja, da je med zaposlenimi 261 moških (45 %) in 317 žensk (55 %);

17. z zadovoljstvom ugotavlja, da so bili na dan 31. decembra 2022 v agenciji zaposleni uslužbenci iz 26 držav članic; ugotavlja, da ima 32 % njenih uslužbencev državljanstvo države članice, v kateri se agencija nahaja; želi spomniti, kako pomembna je geografska uravnoteženost, in spodbuja agencijo, naj še naprej sprejema ukrepe, ki so potrebni za uravnoteženo in pravično geografsko zastopanost; a je hkrati zaskrbljen, kar zadeva geografsko uravnoteženost na višjih in srednjih vodstvenih položajih agencije, saj je samo en direktor iz srednjevzhodne Evrope; vztraja, da so potrebne izboljšave; prosi agencijo, naj o tem poroča organu za podelitev razrešnice;

18. ugotavlja, da ima agencija politiko za zaščito človekovega dostojanstva ter preprečevanje psihičnega in spolnega nadlegovanja, prav tako pa sodeluje pri medagencijski projektni skupini zaupnih svetovalcev; z zanimanjem pričakuje njihovo poročilo in priporočila; ugotavlja, da v letu 2022 ni bilo prijavljenih primerov nadlegovanja, in spodbuja agencijo, naj tudi v prihodnje oblikuje in izvaja dejavnosti za preprečevanje teh primerov;

19. ugotavlja, da so se uslužbenci agencije marca 2022 začeli postopoma vračati v prostore agencije, oktobra 2022 pa so se nato začela izvajati nova pravila o hibridnem delu; v zvezi s tem ugotavlja, da nova pravila spodbujajo prožnost in zaposlenim omogočajo izbiro, hkrati pa ohranjajo socialno kohezijo in sodelovanje, saj zahtevajo redno tedensko prisotnost v pisarni;

20. ugotavlja, da se je agencija na spreminjajoče se potrebe po znanstvenem, tehničnem in upravnem strokovnem znanju odzvala z večjo interno mobilnostjo; ugotavlja, da je to prineslo boljše karierne možnosti ter prispevalo k motivaciji uslužbencev agencije in ohranjanju kulture uspešnosti, nenehnega izboljševanja in odzivnosti; pozdravlja, da je agencija za motiviranje zaposlenih in pridobivanje znanja in spretnosti uvedla nove pobude, vključno z mentorstvom in svetovanjem;

21. poudarja, da je treba poskrbeti za zadostno število zaposlenih, da bo mogoče zadostiti potrebam zaradi evropskega zelenega dogovora, trajnostne strategije Unije za kemikalije, akcijskega načrta za krožno gospodarstvo in zlasti cilja ničelnega onesnaževanja in z njim povezanega povečanja števila nalog;

Preprečevanje in obvladovanje nasprotij interesov ter preglednost

22. ugotavlja, da je agencija na osnovi temeljite ocene tveganja svojih dejavnosti opredelila postopke in podpostopke, pri katerih je treba obvladovati nasprotje interesov; ugotavlja še, da v vseh teh postopkih skrbnik postopka vsakokrat, ko se uslužbencu dodeli naloga, pregleda letne izjave o interesih, pri nekaterih občutljivih postopkih pa mora uslužbenec podati še posebno izjavo o neobstoju interesa;

23. pozdravlja, da je upravni odbor junija 2023 revidiral politiko agencije o nasprotju interesov, da bi izboljšal obvladovanje nasprotja interesov po zaposlitvi; ugotavlja, da je bilo na priporočilo Računskega sodišča in v skladu z ugotovitvami organa za razrešnico iz prejšnjih let uvedeno strožje sistematično spremljanje, kako nekdanji uslužbenci agencije izpolnjujejo obveznosti po prenehanju zaposlitve;

24. ugotavlja, da agencija na svojem spletišču objavlja sestanke višjega vodstva s predstavniki interesnih skupin;

25. pozdravlja, da je agencija v letu 2022 uvedla novo elektronsko orodje za zbiranje in pregledovanje letnih izjav o interesih zunanjih strokovnjakov, ki ji pomagajo, kar daje dodatno zagotovilo za postopek;

26. z zadovoljstvom ugotavlja, da je upravni odbor strategijo agencije za boj proti goljufijam nazadnje revidiral decembra 2022 in da se osredotoča na ohranjanje in razvoj kulture boja proti goljufijam ter redno pregledovanje ključnih politik in postopkov; ugotavlja, da je strategija utrdila interni protikorupcijski mehanizem, saj določa vloge in odgovornost za preprečevanje goljufij ter sredstva in vire, ki se uporabljajo v boju proti goljufijam; pozdravlja, da so se vsi uslužbenci agencije v letu 2022 udeležili usposabljanja o boju proti goljufijam; z zadovoljstvom ugotavlja, da ima agencija smernice za žvižgače, da lahko njeni uslužbenci prijavijo dejavnosti, ki niso v javnem interesu;

27. želi spomniti, da so postopki odločanja v agenciji zastavljeni tako, da so jasni in odprti ter zagotavljajo uravnotežen izid na podlagi utemeljenega znanstvenega pristopa; ugotavlja, da so informacije o namerah agencije in držav članic, na primer, da bodo preučile kako snov ali odprle dosje, na voljo v spletu, tako da imajo podjetja na voljo podatke, ki jih potrebujejo za sprejemanje informiranih poslovnih odločitev; ugotavlja tudi, da lahko akreditirane organizacije deležnikov sodelujejo na znanstvenih srečanjih kot opazovalke, razen kadar je treba zaradi zaupnih poslovnih informacij sestanke voditi za zaprtimi vrati; ugotavlja še, da so razmisleki, mnenja in sklepi znanstvenih odborov agencije zabeleženi v mnenjih in zapisnikih, ki so objavljeni v spletu;

28. želi spomniti, kako pomembno je, da agencija poveča prepoznavnost v medijih, spletu in družbenih medijih, da bo javnost seznanjena z njenim delom;

Druge pripombe

29. pozdravlja, da je agencija leta 2022 sprejela politiko kibernetske varnosti in ocenila tveganje za celotno informacijsko tehnologijo; poleg tega ugotavlja, da je omogočila biometrično avtentikacijo, povečala prepoznavnost centra za varnostne operacije ter testirala zmogljivosti podatkovnih centrov za obnovitev delovanja po okvari sistema;

30. z zadovoljstvom ugotavlja, da je agencija leta 2022 sodelovala v poskusni fazi orodja Komisije za javna naročila, da bi to orodje za e-javno naročanje preizkusila še pred njegovo dokončno uvedbo v letu 2023; ugotavlja, da je agencija preizkušala tudi druga orodja za e-javno naročanje, kot sta *eTendering* in *eSubmission*, hkrati pa je leta 2022 obnovila naročnino na platformo *Cloudia*, ki jo uporablja Hansel, osrednje nabavno telo za finske javne organe, da bi bila vsa javna naročila uprave prek družbe Hansel v celoti digitalizirana;

31. ugotavlja, da sta bila sistem za okoljsko ravnanje in presojo (EMAS) ter certifikat ISO 14001 agencije v letu 2022 uspešno obnovljena; na podlagi poročila Računskega sodišča z zadovoljstvom ugotavlja, da je agencija ena izmed tistih, ki izdajajo letno okoljsko izjavo;

32. poudarja, da si agencija še naprej prizadeva za postopno opustitev testiranja na živalih v Evropi, kolikor je to mogoče v skladu z veljavnim regulativnim okvirom; ugotavlja, da agencija promovira alternative testiranju na živalih na tri načine: osredotočanjem na skupine snovi z ločeno strategijo, vlaganjem v mednarodne dejavnosti, ki promovirajo alternative in nove metodologije, ter razpoložljivostjo svojih podatkov; ponovno poziva agencijo, naj pospeši postopno opuščanje testiranja na živalih; poleg tega ugotavlja, da agencija sodeluje s Komisijo in drugimi deležniki, da bi Komisijo podprla pri pripravi načrta za popolno nadomestitev testiranja kemikalij na živalih;

33. pozdravlja, da agencija še naprej izvaja različne ukrepe, da bi povečala svojo javno in spletno prisotnost, in sicer tako, da na svojem spletišču objavlja nove publikacije in številne posodobitve, pa tudi tako, da je s še štirimi drugimi agencijami na Instagramu odprla skupen kanal „eno zdravje, eno okolje“ in da je prisotna v družbenih medijih; v zvezi s tem ugotavlja, da se je število omemb v medijih na splošno povečalo in da se je v primerjavi z letom 2021 v letu 2022 povečala tudi metrika v družbenih medijih;

34. sporoča, da so druge ugotovitve horizontalne narave, ki spremljajo sklep o razrešnici, zbrane v resoluciji z dne 11. aprila 2024 ([6]) o uspešnosti, finančnem poslovodenju in nadzoru agencij.

([6]) Sprejeta besedila, P9_TA(2024)0280.